

Novomanželské půjčky

05.ledna 2005 Miroslav Beneš

Přispět mladým na pořízení bytu se zdá být dobré a správné. Věc má však několik háčků. První z nich je, zda se dostane na každého. Pokud ne, co, nebo kdo rozhodne o těch, kteří uspějí? Bude to datum a minuta podání žádosti nebo úředníci fondu, který peníze rozdělují? Budou-li to úředníci, nerozšíří tak vláda opět prostor pro korupci? Mít či nemít tři sta tisíc nepochybně může být motivem korupčního jednání.

Další háček napadne každého, komu je více než třicet šest let. Je snad už starý? Považuji tento nástroj v podstatě za zastaralý a neúčinný. Obdobný program přece funguje od roku 2002, byť půjčka činí „pouze“ dvě stě tisíc a je určena na výstavbu nového vlastního bydlení.

V roce 2002, kdy byl tento program zahájen, úvěr získalo zhruba 380 žadatelů. S bytovou situací mladých lidí tudíž neudělal vůbec nic.

Jako zastupitel Českých Budějovic jsem podobnou půjčku ve výši tři sta tisíc kdysi také navrhoval. Měla být ovšem určena pro všechny občany Českých Budějovic. Bylo to v roce 1998, kdy mnoho lidí již mělo stavební spoření, ale hypotéky ještě nefungovaly. Město bylo tlačeno k tomu, aby stavělo nové byty a ti, kteří jsou z Budějovic, si jistě pamatují, jaké nechutnosti se kolem toho děly.

Mám tím na mysli usilování být tím, kdo s městem staví, na hraně nekalých praktik. Navíc i malý byt vyšel na cca 1,2 milionu a za stejné peníze by tak půjčka od radnice pomohla čtyřem rodinám. Kromě toho by se peníze průběžně vracely zpět do úvěrového fondu, což by umožnilo další půjčky dalším domácnostem.

Od roku 2000 se hypotéky rozjely a je pravda, že nejsou dostupné pro každého. Ale právě od toho je tu stát, aby toto zpřístupnění umožnil, ať už dotací na část úroků či nějakou garancí po dobu stavby. Jestliže se banky chovají nezdvořile a klientům účtují neobvyklé poplatky, není nic snazšího než podmínky poskytování hypoték definovat tak, aby klienti byli spokojeni.

Stát by hlídal jenom banky a ty pak své klienty. Státních úředníků by tedy ubylo, Fond bydlení by se mohl zrušit. Je pravda, že by si nikdo nemohl mastit kapsu bokem, ale to snad chceme. Nebo je to jinak?